

Ата-әсәләргә ғайзалы кәңәштәр

1. Бала менән дөрөс мөғәлләмә итеү кәрәк. Эш кушканда асыу, тисқырыу, ярһыу за, инәлеү зә булырға тейеш түгел. Эш үтәләшен тикшереү зә мөһим. «Һин эшләй алаһыңмы ни?», «Һинән булмаҫ!»кеүек кәмһетеүзәр баланың үз баһаһын кәметә, үзенә ышаныу көсөн юкка сығара. Балағыздың укыған китабы, караған кинофильмы, мәктәп тормошо тураңындада кызыкһынығыз.
- 2.Эшһезлек- ялкаулыктың, бәхетһезлектен нигеҙе. Шуға күрә баланың һәр көн башкара торған эштәре булырға тейеш (почта индереү, сүп түгеү, изән һепереү, һауыт-һаба йыуыу,кар көрәү һ.б.)
3. Пунктуаль булырға өйрәтегеҙ. Балағыз мәктәптән һуңламаһын, унан ваҡытында кайтһын.
4. Балағыз алдында Бер касан да мөнәсәбәттәрегеҙҙе асыкламағыз, ыҙғышмағыз.
5. Укыуҙы ызаға әйләндермәгеҙ. Насар тәртип өсөн математиканан өстәлмә эштәр эшләргә, инша язырға мәжбүр итмәгеҙ.
6. Балағызды артык курсаламағыз, унда үзаллылык тәрбиәләргә тырышығыз.
7. Ололарҙы ололарға, кеселәрҙе кеселәргә өйрәтегеҙ.Йәмәғәт урындарында балағыз менән бергә булһағыз,үзегеҙ белгән нәмәләр менән таныштырығыз. Мәсәлән, автобустарҙа ололарға урын биреү, юлда уларҙы алдан уҙғарыу һ.б.

8.Бала алдында гәп һатканда кемделер яманларға ярамай. Сөнки балала шул кешегә карата насар караш тәрбиәләнә.

9.Сәләмәтлектә, һаулыкты нығытыу мотлак. Балағыз һау-сәләмәт булһа ғына, укыуы ыңғай барасак.

10. Гигиена талаптарын үтәргә өйрәтеү, бөхтә кейенәргә, тырнактарын кыркырға, мунса инәргә һ.б. өйрәтеү кәрәк.

Ғаиләлә ата-әсә өсөн иң мөһиме -баланың кеше булып үсәүе.

Халкыбыз был теләктә үзенәң мәкәл-әйтемдәрендә сағылдыра килгән.

Бына уларзың бер нисәһе.

Татыу ғаилә – ил күрке.

Кесегә мәрхәмәт ит, олоға итәгәт ит.

Картты кәзерләһең, картайғас кәзер күрерһең.

Ололарзы ололау – якшылыктың билдәһе.

Бер олонокон тыңла, бер кесенекен тыңла.

Кояш янында - йылылык, әсә янында - изгелек.

Малайға тәрбиә биреп - ил тәрбиәләйһең, кызға тәрбиә биреп - милләт тәрбиәләйһең.

Ағаһын күреп, кусты үсер, апаһын күреп, һеңле үсер.

Ир бала атаһына таяу, кыз бала өй эсендә буяу.

Бала итәктә һөйзәрә, итәктән төшһә - көйзәрә.

Улың булһа, олокло менән күрше бул, кызың булһа, кылыклы менән күрше бул.

Әсәһенә карап кызын кос, атаһына карап улын кос.

Әсәй - казна, атай – езнә.

Кызы барзың назы бар.

Кызлы йорт – нурлы йорт.

Ул – һөйөнөс, кыз – кыуаныс.

Кыззар ярата йылы һүз, каты әйтмә, егет, түз.

Ирендән айырылғансы күкрәгендәге йәнендән айырыл.

Ирзе ир иткән дә, хур иткән дә — катын .

Катынынан айырылғандың канаты кайырылған .

Катын уңғаны иргә яраған, ир уңғаны илгә яраған.

Бала - ата-инәгә алтын бағана. Бала кәзерен әсә белер, ил кәзерен ир белер.

Бала күрмәгән - балдан ауыз итмәгән.

Баланан бәхетең булһа - карт көнөңдә йәш итер,

Баланан бәхетең булмаһа - иртә йәштән карт итер.

Кыз байлығы - күркәм холок, ир байлығы - тәүәккәл.

Кыз егеткә кушыла - ебәк булып ишелә.

Кыз күңелендә — балалы бишек, ир күңелендә — әйәрле ат.

Кыз озаткан яланғас калыр, килең алған түренә урын һалыр.

Кызың кемлегә кемәйенән (әхирәтенән) билгеле.

Кызыңды үзеңдән түбәнерәккә бир, килеңдә үзеңдән юғарырактан ал.

Үзеңдең кем икәнлегендә белгең килһә, көзгөгә түгел, балаңа кара.

Бала күңеле — уңдырышлы тупрак, ни сәһәң, шуны урырһың.

Тәртиптең әсәһе — тәрбиә.

Ояһында ни булһа, осканда ла шул булып.